

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

27 aprilie 2016*

„Trimitere preliminară — Tariful vamal comun — Regulamentul (CE) nr. 1186/2009 — Articolul 3 — Scutire de la plata taxelor la import — Bunuri personale — Transferul reședinței dintr-o țară terță într-un stat membru — Noțiunea «reședință obișnuită» — Imposibilitatea de a cumula o reședință obișnuită într-un stat membru și într-o țară terță — Criterii de determinare a locului reședinței obișnuite”

În cauza C-528/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă din Țările de Jos, Țările de Jos), prin decizia din 14 noiembrie 2014, primită de Curte la 21 noiembrie 2014, în procedura

X

împotriva

Staatssecretaris van Financiën,

CURTEA (Camera a patra)

compusă din domnul T. von Danwitz, președinte de cameră, domnii C. Lycourgos, E. Juhász și C. Vajda și doamna K. Jürimäe (raportor), judecători,

avocat general: domnul H. Saugmandsgaard Øe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru X, de B. J. B. Boersma, adviseur;
- pentru guvernul olandez, de M. Bulterman și de M. Noort, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de L. Grønfeldt și de H. Kranenborg, în calitate de agenți;

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 17 decembrie 2015,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: neerlandeza.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 1186/2009 al Consiliului din 16 noiembrie 2009 de instituire a unui regim comunitar de scutiri de taxe vamale (JO L 324, p. 23).
- 2 Această cerere a fost prezentată în cadrul unui litigiu între X, pe de o parte, și Staatssecretaris van Financiën (secretarul de stat pentru finanțe), pe de altă parte, în legătură cu refuzul acestuia din urmă de a admite transferul bunurilor personale ale lui X între Qatar și Țările de Jos cu scutire de la plata taxelor la import.

Cadrul juridic

Directiva 83/182

- 3 Articolul 7 alineatul (1) Directiva 83/182/CEE a Consiliului din 28 martie 1983 privind scutirile de taxă în interiorul Comunității pentru anumite mijloace de transport importate temporar dintr-un stat membru în altul (JO L 105, p. 59, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 66), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/98/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 (JO L 363, p. 129, Ediție specială, 09/vol. 3, p. 126) (denumită în continuare „Directiva 83/182”), prevede:

„În sensul prezentei directive, «domiciliu stabil» înseamnă locul unde o persoană locuiește de obicei, cel puțin 185 de zile în fiecare an calendaristic, din cauza relațiilor sale personale sau profesionale sau, în cazul persoanelor care nu au relații profesionale, ci doar personale, în cazul cărora se pot demonstra legături strânse între respectiva persoană și locul în care locuiește.

Totuși, domiciliul stabil al unei persoane ale cărei relații profesionale se află într-un alt loc decât cel al relațiilor sale personale și care, drept urmare, locuiește pe rând în mai multe locuri situate în două sau mai multe state membre, se consideră a fi locul unde acea persoană are legături personale, cu condiția ca acea persoană să se întoarcă acolo în mod regulat. [...]

Directiva 83/183/CEE

- 4 Articolul 6 alineatul (1) Directiva 83/183/CEE a Consiliului din 28 martie 1983 privind scutirile de taxe aplicabile importurilor permanente de proprietăți ale persoanelor fizice dintr-un stat membru (JO L 105, p. 64, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 71), care a fost abrogată prin Directiva 2009/55/CEE a Consiliului din 25 mai 2009 privind scutirile de taxe aplicabile la introducerea definitivă de bunuri personale ale persoanelor fizice provenind dintr-un stat membru (JO L 145, p. 36), avea un conținut identic cu articolul 7 alineatul (1) din Directiva 83/182.

Regulamentul nr. 1186/2009

- 5 Regulamentul nr. 1186/2009 a abrogat Regulamentul (CEE) nr. 918/83 al Consiliului din 28 martie 1983 privind instituirea unui regim comunitar de scutiri de taxe vamale (JO L 105, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 2, p. 126).
- 6 Considerentele (3) și (4) ale Regulamentului nr. 1186/2009 au următorul cuprins:

„(3) [...] în anumite împrejurări bine definite, în care, datorită condițiilor speciale de import al mărfurilor, este absentă necesitatea obișnuită de protecție a economiei, o [...] impunere nu se justifică.

- (4) Este de dorit ca, în asemenea împrejurări, să se încheie acorduri, așa cum s-a întâmplat în mod tradițional în majoritatea sistemelor de reglementare vamală, pentru a permite ca mărfurile să fie scutite de la aplicarea taxelor la import la care ar trebui supuse în mod normal.”
- 7 Articolul 2 alineatul (1) litera (c) din acest regulament are următorul cuprins:
- „[...] Bunurile personale nu trebuie să indice, prin natură sau cantitate, faptul că sunt importate în vederea comercializării.”
- 8 Articolul 3 din regulamentul menționat prevede:
- „În conformitate cu articolele 4-11, bunurile personale importate de persoanele fizice care își mută reședința obișnuită dintr-o țară terță pe teritoriul vamal al Comunității sunt admise fără plata taxelor la import.”
- 9 Articolul 4 din același regulament prevede:
- „Scutirea de taxe vamale se limitează la bunurile personale care:
- (a) cu excepția cazurilor speciale justificate de anumite împrejurări, s-au aflat în posesia și, în cazul bunurilor neconsumabile, în folosința persoanei respective la reședința anterioară cu cel puțin șase luni înainte de încetarea reședinței obișnuite din țara terță de plecare;
- (b) sunt destinate a fi folosite în același scop la noua reședință obișnuită.
- [...]”
- 10 Articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1186/2009 are următorul cuprins:
- „Scutirea poate fi acordată numai persoanelor a căror reședință obișnuită a fost în afara teritoriului vamal al Comunității pe parcursul unei perioade neîntrerupte de cel puțin 12 luni.”
- 11 În temeiul articolului 7 alineatul (1) din acest regulament, scutirile se acordă numai în cazul bunurilor personale declarate în vederea punerii în liberă circulație în 12 luni de la data la care persoana respectivă își stabilește reședința obișnuită pe teritoriul vamal al Uniunii Europene.
- 12 Articolul 9 din regulamentul menționat prevede posibilitatea de a acorda scutiri privind bunurile personale intrate în circulație înainte ca persoana respectivă să își stabilească reședința obișnuită pe teritoriul vamal al Uniunii, cu condiția ca aceasta să se angajeze să își stabilească reședința obișnuită pe teritoriul respectiv în termen de șase luni.
- 13 În temeiul articolului 10 din același regulament, atunci când, datorită angajamentelor profesionale, persoana în cauză părăsește țara unde a avut reședința obișnuită fără a-și stabili simultan reședința obișnuită pe teritoriul vamal al Uniunii, având totuși intenția de a face în final acest lucru, autoritățile competente pot autoriza admiterea în regim de scutire de taxe vamale a bunurilor personale pe care persoana în cauză le transferă în acest scop.
- 14 Articolul 11 din Regulamentul nr. 1186/2009 oferă autorităților competente posibilitatea de a deroga de la anumite condiții de aplicare a scutirii de la plata taxelor la import prevăzute la articolul 3 din același regulament.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 15 Până la data de 1 martie 2008, reclamantul din litigiul principal a avut reședința și a lucrat în Țările de Jos. De la 1 martie 2008 până la 1 august 2011, a lucrat în Qatar, unde angajatorul i-a pus la dispoziție o locuință. Reclamantul din litigiul principal avea relații atât profesionale, cât și personale în această țară terță. Soția sa a continuat să locuiască și să lucreze în Țările de Jos. Ea l-a vizitat de șase ori, vizitele având o durată totală de 83 de zile. În perioada în discuție, reclamantul din litigiul principal a petrecut 281 de zile în afara Qatarului, timp în care și-a vizitat soția, copiii majori și familia în Țările de Jos și a plecat în vacanță în alte state.
- 16 În vederea întoarcerii sale în Țările de Jos, reclamantul din litigiul principal a solicitat să i se acorde o autorizație de a-și importa bunurile personale din Qatar în Uniune cu scutirea de la plata taxelor la import în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul nr. 1186/2009. Această cerere i-a fost refuzată, prin decizia inspectorului fiscal, pentru motivul că nu exista un transfer al reședinței sale obișnuite în Țările de Jos, în sensul articolului menționat. Astfel, el și-ar fi păstrat reședința normală în statul membru respectiv pe durata șederii în Qatar, așa încât reședința sa obișnuită nu s-a situat niciodată în această țară terță.
- 17 Împotriva respectivei decizii de refuz, reclamantul din litigiul principal a formulat o acțiune la Rechtbank te Haarlem (Tribunalul din Haarlem), care a admis-o. Inspectorul fiscal a declarat apel împotriva acestei hotărâri la Gerechtshof Amsterdam (Curtea de Apel din Amsterdam). Această instanță a amintit că, potrivit jurisprudenței Curții, reședința obișnuită este locul în care persoana interesată are centrul permanent al intereselor sale. A afirmat apoi că, având în vedere relațiile personale și profesionale ale reclamantului din litigiul principal, nu era posibil să se determine locul în care se situa centrul permanent al intereselor sale. În aceste condiții, potrivit instanței menționate, trebuia să se acorde prioritate relațiilor personale, astfel încât, în perioada în discuție, reședința obișnuită a reclamantului din litigiul principal nu se situa în Qatar, ci în Țările de Jos.
- 18 Reclamantul din litigiul principal a formulat recurs la instanța de trimitere. Această instanță, după ce a arătat că Regulamentul nr. 1186/2009 nu prevedea o definiție a noțiunii „reședință obișnuită”, a observat că abordarea Gerechtshof Amsterdam (Curtea de Apel din Amsterdam) ridică problema dacă reclamantul din litigiul principal a avut în perioada în discuție o reședință obișnuită atât în Țările de Jos, cât și în Qatar. Instanța a subliniat că obiectivele acestui regulament nu păreau să se opună, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, nici existenței unei reședințe normale atât în Țările de Jos, cât și în Qatar, nici aplicării scutirii de la plata taxelor la import, prevăzută la articolul 3 din regulamentul menționat, având în vedere că reclamantul din litigiul principal a renunțat la reședința sa din Qatar și și-a transferat bunurile personale în Țările de Jos.
- 19 În ipoteza în care Regulamentul nr. 1186/2009 ar fi interpretat în sensul că exclude posibilitatea existenței unei duble reședințe obișnuite, instanța de trimitere dorește să afle care sunt, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, criteriile ce trebuie luate în considerare pentru a stabili care dintre cele două reședințe trebuie să fie considerată drept reședința obișnuită, în scopul aplicării regulamentului respectiv. În această privință, instanța menționată ridică problema pertinentei criteriilor stabilite de Curte în Hotărârile Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407) și Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251) pentru a stabili locul „reședinței obișnuite” în sensul articolului 7 alineatul (1) din Directiva 83/182 și al articolului 6 alineatul (1) din Directiva 83/183, în special întâietatea acordată, în cadrul acestei stabiliri, relațiilor personale.

20 În aceste condiții, Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă din Țările de Jos) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Regulamentul nr. 1186/2009 include posibilitatea ca o persoană fizică să aibă reședința obișnuită în mod concomitent atât într-un stat membru, cât și într-o țară terță și, în acest caz, scutirea de la plata taxelor la import prevăzută la articolul 3 se aplică bunurilor personale aduse în Uniunea Europeană în contextul renunțării la reședința obișnuită din țara terță?
- 2) În cazul în care Regulamentul nr. 1186/2009 exclude existența unei duble reședințe obișnuite, iar aprecierea tuturor împrejurărilor nu este suficientă pentru a determina reședința obișnuită, într-o situație cum este cea din speță, în care în țara terță persoana în cauză dispune de legături atât personale, cât și profesionale, iar în statul membru dispune de legături personale, conform cărei norme sau pe baza căror criterii trebuie să se stabilească țara în care se află reședința obișnuită a persoanei în cauză?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 21 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 3 din Regulamentul nr. 1186/2009 trebuie interpretat în sensul că, în scopul aplicării acestui articol, o persoană fizică poate dispune concomitent de o reședință obișnuită atât într-un stat membru, cât și într-o țară terță. În cazul unui răspuns afirmativ, această instanță solicită de asemenea să se stabilească dacă scutirea de la plata taxelor la import prevăzută la articolul respectiv este aplicabilă bunurilor personale importate în Uniune de persoana fizică menționată atunci când aceasta încetează să aibă reședința obișnuită în țara terță.
- 22 În măsura în care Regulamentul nr. 1186/2009 nu prevede o definiție a noțiunii „reședință obișnuită” care figurează la articolul 3 din acesta, este necesar, pentru a stabili domeniul de aplicare al acestui articol, să se țină seama atât de termenii săi, cât și de contextul și de obiectivele sale (Hotărârea Angerer, C-477/13, EU:C:2015:239, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 23 În ceea ce privește modul de redactare a articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, este necesar, pe de o parte, să se sublinieze că termenii „reședință obișnuită” sunt folosiți în cuprinsul acestuia la singular, aspect care tinde să confirme că o persoană fizică nu poate avea la același moment decât o singură reședință obișnuită. Pe de altă parte, acest articol condiționează acordarea scutirii de la plata taxelor la import de transferul reședinței obișnuite dintr-o țară terță pe teritoriul vamal al Uniunii. După cum a subliniat avocatul general la punctul 37 din concluzii, utilizarea verbului „a muta” presupune în mod necesar o deplasare a reședinței obișnuite dintr-un loc situat în afara teritoriului menționat într-un loc situat în interiorul acestuia și se opune, așadar, cumulului în aceeași perioadă al unei reședințe obișnuite într-un stat membru cu o alta într-o țară terță.
- 24 În ceea ce privește contextul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, articolele 4, 5, 7 și 9-11 din acest regulament, care privesc în mod specific condițiile de aplicare a scutirii de taxe vamale prevăzute la articolul 3 din regulamentul menționat, utilizează de asemenea termenii „reședință obișnuită” la singular. Această situație se regăsește și în cazul celorlalte articole din același regulament unde figurează noțiunea „reședință obișnuită”.
- 25 În plus, formularea articolelor 4, 7 și 9-11 din Regulamentul nr. 1186/2009 coroborează o interpretare a noțiunii „reședință obișnuită” potrivit căreia o persoană fizică poate avea la același moment doar o singură reședință obișnuită. Astfel, mai întâi, articolul 4 din acest regulament prevede că scutirea se limitează la bunurile personale care, pe de o parte, s-au aflat în folosința persoanei respective „la

reședința anterioară” cu cel puțin șase luni înainte de „încetarea reședinței obișnuite” din țara terță de plecare și, pe de altă parte, sunt destinate a fi folosite „la noua reședință obișnuită”. Apoi, articolele 7, 9 și 10 din regulamentul menționat fac referire, toate, la aceeași secvență de evenimente în cursul căreia persoana respectivă își părăsește, într-o primă etapă, reședința normală dintr-o țară terță și ulterior își stabilește, într-o a doua etapă, această reședință pe teritoriul vamal al Uniunii. În sfârșit, articolul 11 din Regulamentul nr. 1186/2009 reia verbul „a transfera”, utilizat și la articolul 3 din acest regulament, pentru a desemna deplasarea reședinței obișnuite dintr-o țară terță într-un stat membru.

- 26 În ceea ce privește obiectivele Regulamentului nr. 1186/2009, considerentul (3) al acestui regulament precizează că au fost prevăzute scutiri de taxe vamale prin regulamentul menționat având în vedere că „în anumite împrejurări bine definite, în care, datorită condițiilor speciale de import al mărfurilor, este absentă necesitatea obișnuită de protecție a economiei, o [...] impunere nu se justifică”.
- 27 Din jurisprudența referitoare la al doilea considerent al Regulamentului nr. 918/83, al cărui conținut este identic cu cel al considerentului (3) al Regulamentului nr. 1186/2009, reiese că obiectivele urmărite de legiuitorul Uniunii cu ocazia adoptării acestui prim regulament constau în a facilita, pe de o parte, stabilirea noii reședințe a unei persoane fizice în statul membru în cauză și, pe de altă parte, activitatea autorităților vamale ale statelor membre (Hotărârea Treimanis, C-487/11, EU:C:2012:556, punctul 24). Considerațiile amintite sunt aplicabile Regulamentului nr. 1186/2009 având în vedere că, prin acesta, legiuitorul Uniunii a codificat diferitele dispoziții ale regimului de scutiri de taxe vamale, inclusiv dispozițiile Regulamentului nr. 918/83.
- 28 Or, o interpretare potrivit căreia o persoană fizică poate cumula două reședințe obișnuite, în sensul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, una într-o țară terță și alta într-un stat membru, nu poate fi considerată conformă cu obiectivul constând în facilitarea stabilirii noii reședințe într-un stat membru.
- 29 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 3 din Regulamentul nr. 1186/2009 trebuie interpretat în sensul că, în scopul aplicării acestui articol, o persoană fizică nu poate dispune concomitent de o reședință obișnuită atât într-un stat membru, cât și într-o țară terță. Ținând cont de acest răspuns, nu mai trebuie să se răspundă la a doua parte a primei întrebări.

Cu privire la a doua întrebare

- 30 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească criteriile care trebuie reținute pentru a determina locul reședinței obișnuite, în sensul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, în care persoana interesată are atât relații personale, cât și relații profesionale într-o țară terță și relații personale într-un stat membru.
- 31 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante dezvoltate în diferite domenii ale dreptului Uniunii, reședința obișnuită trebuie considerată ca fiind locul în care persoana în cauză și-a stabilit centrul permanent al intereselor sale (a se vedea prin analogie Hotărârea Schäflein/Comisia, 284/87, EU:C:1988:414, punctul 9, Hotărârea Ryborg, C-297/89, EU:C:1991:160, punctul 19, Hotărârea Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, punctul 51, Hotărârea Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, punctul 55, Hotărârea I, C-255/13, EU:C:2014:1291, punctul 44, și Hotărârea B., C-394/13, EU:C:2014:2199, punctul 26).
- 32 S-a statuat de asemenea că, pentru a determina reședința obișnuită drept centru permanent al intereselor persoanei în cauză, trebuie ținut seama de toate elementele de fapt pertinente (a se vedea prin analogie Hotărârea Schäflein/Comisia, 284/87, EU:C:1988:414, punctul 10, Hotărârea Ryborg,

C-297/89, EU:C:1991:160, punctul 20, Hotărârea Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, punctul 55, Hotărârea Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, punctul 57, precum și Hotărârea I, C-255/13, EU:C:2014:1291, punctele 45 și 46).

- 33 În Hotărârile Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407) și Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251), cu privire la a căror relevanță instanța de trimitere ridică problema în cadrul celei de a doua întrebări, în vederea determinării locului reședinței obișnuite în sensul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, Curtea a arătat, în ceea ce privește articolul 7 alineatul (1) din Directiva 83/182 și articolul 6 alineatul (1) din Directiva 83/183, că elementele de fapt pertinente de care trebuie să se țină seama pentru a determina reședința obișnuită drept centru permanent al intereselor persoanei în cauză includ în special prezența fizică a acesteia, aceea a membrilor familiei sale, posesia unei locuințe, locul unde copiii sunt școlarizați în mod efectiv, locul unde sunt exercitate activitățile profesionale, locul unde sunt situate interesele patrimoniale, cel al legăturilor administrative cu autoritățile publice și cu organismele sociale, în măsura în care respectivele elemente exprimă voința acestei persoane de a da o anumită stabilitate locului de legătură datorită unei continuități care rezultă dintr-un obicei de viață și din desfășurarea unor raporturi sociale și profesionale normale (Hotărârea Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, punctul 55, și Hotărârea Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, punctul 57).
- 34 În plus, Curtea a precizat în aceste hotărâri că, în ipoteza în care o apreciere globală a tuturor elementelor de fapt pertinente nu permite localizarea centrului permanent al intereselor persoanei respective, trebuie dată întâietate, pentru a efectua această localizare, relațiilor personale (Hotărârea Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, punctul 53, și Hotărârea Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, punctul 61).
- 35 Din cererea de decizie preliminară reiese că instanța de trimitere solicită să se stabilească în special dacă această din urmă considerație, potrivit căreia trebuie dată întâietate relațiilor personale, poate fi transpusă interpretării noțiunii „reședință obișnuită” în sensul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, dat fiind că *Gerechtshof Amsterdam* (Curtea de Apel din Amsterdam), a cărei hotărâre face obiectul procedurii în fața acestei instanțe, a considerat că, în împrejurările din litigiul principal, trebuia să se dea întâietate relațiilor personale menționate.
- 36 În această privință, trebuie subliniat că din Hotărârile Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407, punctul 53) și Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251, punctul 61) rezultă că această întâietate se întemeiază pe interpretarea termenilor articolului 7 alineatul (1) din Directiva 83/182 și ai articolului 6 alineatul (1) din Directiva 83/183. Or, Regulamentul nr. 1186/2009 nu conține o dispoziție echivalentă cu aceste dispoziții.
- 37 Mai mult, trebuie observat că aceste directive privesc scutirile fiscale aplicabile în interiorul Uniunii, în timp ce regulamentul menționat se referă la scutirile de taxe vamale aplicabile bunurilor care provin din țări terțe importate în Uniune. Așadar, obiectivul directivelor respective diferă de cel al Regulamentului nr. 1186/2009. În acest sens, din preambulul acestor directive rezultă că au ca obiectiv favorizarea exercitării liberei circulații a persoanelor în interiorul Uniunii prin înlăturarea obstacolelor fiscale la importul într-un stat membru al unor bunuri personale și al unor mijloace de transport care provin dintr-un alt stat membru. În schimb, după cum rezultă din considerentul (3) al regulamentului, acesta urmărește să acorde importurilor în Uniune ale unor bunuri provenind din țări terțe, care, potrivit articolului 2 alineatul (1) litera (c) din același regulament, nu indică, prin natură sau prin cantitate, faptul că sunt importate în vederea comercializării, beneficiul unei scutiri de taxe vamale în cazul în care, datorită condițiilor de import al mărfurilor, „este absentă necesitatea obișnuită de protecție a economiei”.

- 38 În aceste condiții, interpretarea noțiunii „reședință obișnuită”, în sensul articolului 7 alineatul (1) din Directiva 83/182 și al articolului 6 alineatul (1) din Directiva 83/183, potrivit căreia, în cazul în care este imposibil să se localizeze centrul permanent al intereselor persoanei în cauză, trebuie dată întâietate relațiilor personale nu poate fi transpusă noțiunii „reședință obișnuită” în sensul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009.
- 39 Rezultă că reședința obișnuită, în sensul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, trebuie să fie considerată ca fiind locul în care persoana interesată și-a stabilit centrul permanent al intereselor. Pentru a determina dacă această reședință obișnuită se situează într-o țară terță, în scopul aplicării scutirii de taxe vamale prevăzute la acest articol 3, trebuie să fie luate în considerare toate elementele de fapt pertinente, inclusiv cele citate de Curte, în mod neexhaustiv, în Hotărârea Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407), precum și în Hotărârea Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251) și menționate la punctul 33 din prezenta hotărâre, fără a fi necesar să se dea întâietate relațiilor personale.
- 40 În cadrul acestei analize, trebuie subliniat că Regulamentul nr. 1186/2009 acordă o importanță specială duratei șederii persoanei în cauză în țara terță în discuție. Astfel, potrivit articolului 5 alineatul (1) din acest regulament, scutirea de taxe vamale prevăzută la articolul 3 din regulamentul respectiv poate fi acordată numai persoanelor a căror reședință obișnuită s-a aflat în afara teritoriului vamal al Uniunii o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni. În același sens, Consiliul de Cooperare Vamală, devenit Organizația Mondială a Vămirilor (OMV), la care Uniunea a solicitat să adere, cererea fiind acceptată în cursul anului 2007, a indicat, în Recomandarea sa din 5 decembrie 1962 privind admiterea în regim de scutire a bunurilor mobile importate cu ocazia unui transfer de domiciliu, că admiterea în regim de scutire poate să fie subordonată, printre altele, condiției ca durata șederii în străinătate să pară suficientă.
- 41 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, în care persoana interesată are atât relații personale, cât și relații profesionale într-o țară terță și relații personale într-un stat membru, pentru a determina dacă reședința obișnuită a persoanei interesate, în sensul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, se situează în țara terță, la aprecierea globală a elementelor de fapt pertinente, trebuie să se acorde o importanță specială duratei șederii persoanei în cauză în această țară terță.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 42 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) Articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 1186/2009 al Consiliului din 16 noiembrie 2009 de instituire a unui regim comunitar de scutiri de taxe vamale trebuie interpretat în sensul că, în scopul aplicării acestui articol, o persoană fizică nu poate dispune concomitent de o reședință obișnuită atât într-un stat membru, cât și într-o țară terță.**
- 2) În împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal, în care persoana interesată are atât relații personale, cât și relații profesionale într-o țară terță și relații personale într-un stat membru, pentru a determina dacă reședința obișnuită a persoanei interesate, în sensul articolului 3 din Regulamentul nr. 1186/2009, se situează în țara terță, la aprecierea globală a elementelor de fapt pertinente, trebuie să se acorde o importanță specială duratei șederii persoanei în cauză în această țară terță.**

Semnături